

Vlaamse overheid
Departement Leefmilieu, Natuur en Energie
Afdeling Milieu, Natuur- en Energiebeleid, Dienst Mer
Graaf de Ferrarisgebouw
Koning Albert II-laan 20, bus 8
1000 BRUSSEL
tel: 02/553.80.79 fax: 02/553.80.75

Plan-MER-verslag

Goedkeuring milieueffectrapport

Plan:

**Bedrijventerreinen die deel uitmaken van het Economisch Netwerk
Albertkanaal**

Initiatiefnemers:

**POM Limburg,
Kunstlaan 18, 3500 Hasselt**

**POM Antwerpen
Lange Lozanastraat 233, bus 4, 2018 Antwerpen**

**Agentschap Ondernemen
Dienst DVRE
Koning Albert II-laan 35, bus 12, 1030 Brussel**

20 juni 2014

PLMER-060-GK

1 Inleiding

De Vlaamse regering heeft op 23 april 2004 beslist over de verdere uitwerking van het Economisch Netwerk Albertkanaal (ENA). Het ENA-programma omvat 33 regionale bedrijventerreinen en 6 infrastructurele maatregelen. Dit plan-MER bevat zowel een analyse op globaal niveau als een effectanalyse van een aantal potentiële bedrijventerreinen op gebiedsgericht niveau.

De globale analyse in deze plan-MER vindt zijn basis in de beslissing van de Vlaamse regering van 23 april 2004. Uitvoering van het gehele ENA-programma leidt tot mogelijks aanzienlijke milieueffecten, waardoor de noodzaak ontstaat om zicht te krijgen op cumulatieve effecten en de samenhang tussen individuele projecten, die op zich plan-MER plichtig kunnen zijn, in toepassing van het decreet van 27 april 2007 houdende wijziging van titel IV van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid en van artikel 36ter van het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu en van de Richtlijn 2001/42/EG van het Europees Parlement en de Raad betreffende de beoordeling van de gevolgen voor het milieu van plannen en programma's (waarvan het decreet de omzetting regelt).

Het kennisgevingsdossier is door de dienst Mer van de afdeling Milieu-, Natuur- en Energiebeleid volledig verklaard op 14 februari 2008. Het kennisgevingsdossier was gedurende de terinzagelegging te raadplegen op de website van de dienst Mer, bij de initiatiefnemers en bij de volgende steden en gemeenten: Antwerpen, Beringen, Bilzen, Diepenbeek, Geel, Genk, Grobbendonk, Ham, Hasselt, Heusden-Zolder, Herentals, Laakdal, Lanaken, Lummen, Meerhout, Olen, Ranst, Schilde, Schoten, Tessenderlo, Westerlo, Wijnegem, Wommelgem, Zandhoven en Zutendaal.

De dienst Mer heeft gezorgd voor een aankondiging in het Belang van Limburg en de regionale (Antwerpse) editie van het Laatste Nieuws. Parallel aan de terinzagelegging werden de adviezen bij de administraties en openbare besturen gevraagd. De provincie Nederlands Limburg werd in de kennisgevingsfase aangeschreven.

De richtlijnen werden goedgekeurd op 28 mei 2008.

Op 14 juni 2012 werd een bespreking van het ontwerp eindrapport gehouden met de administraties en openbare besturen. Het eindrapport werd ingediend op 11 juni 2014.

Aangezien mogelijke effecten op Vogel- en/of Habitatrictlijngebieden niet a priori uit te sluiten zijn is er binnen het plan-MER voor een aantal gebieden ook een "passende beoordeling" gemaakt. M.b.t. de effecten op Speciale Beschermingszones werd door de dienst Mer advies gevraagd aan het Agentschap voor Natuur en Bos.

2 Toetsing van het plan-MER aan de decretale vereisten

Het RSV selecteert het Economisch Netwerk Albertkanaal als een concentratiegebied van economische activiteiten, waar nog een aanbodbeleid naar bijkomend te bestemmen bedrijventerreinen kan gerealiseerd worden. Omwille van de goede multimodale ontsluitingsinfrastructuur vormt het een ideale achterlandverbinding van de haven van Antwerpen. Op basis van de studie 'Nadere uitwerking van het Economisch Netwerk Albertkanaal' besliste de Vlaamse regering op 23 april 2004 tot de verdere uitwerking van het ENA. Het betreft enerzijds

het activeren van bestaande bedrijventerreinen (herstructurering en inbreiding) en anderzijds de ontwikkeling van nieuwe terreinen. Dit plan-MER bestudeert de effecten op niveau van het globale programma en omvat daarnaast een milieubeoordeling op gebiedsgericht niveau.

Het plan-MER beschrijft in de algemene toelichting het ENA-programma, de basisbeschrijving vanuit het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen, de voorbereidende ENA-studie en de beslissing van de Vlaamse regering van 23 april 2004. In de voorbereidende studie werden diverse locatiealternatieven onderzocht, ook inzake een aantal milieu-aspecten. De beslissing van de Vlaamse regering selecteerde o.m. een aantal nieuwe regionale bedrijventerreinen en een aantal locaties voor verder onderzoek. De beslissing omvatte ook een ganse reeks niet-weerhouden regionale bedrijventerreinen. De richtlijnen voor deze plan-MER stelden dat het niet de bedoeling was deze terreinen opnieuw in overweging te nemen. Voor de weerhouden terreinen konden wel inrichtingsalternatieven ontwikkeld worden.

Het plan-MER is opgesteld door een team van erkende MER-deskundigen en onder leiding van de MER-coördinator zoals voorgesteld in het volledige verklaarde kennisgevingsdossier.

Het voorliggende milieueffectrapport is een overzichtelijk document en bevat de wettelijk vereiste onderdelen. Na toetsing blijkt dat het plan-MER voldoet aan de richtlijnen zoals door de dienst Mer geformuleerd in haar beslissing van 28 mei 2008 en dat in voldoende mate is voldaan aan de opmerkingen van de dienst Mer en van de adviesinstanties, geformuleerd tijdens het overleg met de Mer-deskundigen in de loop van het m.e.r.-proces.

De milieubeoordeling bevat twee grote onderdelen. Een analyse op programmaniveau enerzijds en gebiedsgerichte analyses voor Genk Zuid Oost, Zolder-Lummen Zuid, Zwaikom Ranst, Ebema, Kapelleveld II, Kaatsbeek N702 en Hoogbuul. Aangezien programma- en gebiedsgericht niveau zeer duidelijk verschillend zijn wat betreft het niveau van uitwerking en omdat informatie vanuit het gebiedsgerichte niveau bovendien een input vormt voor het programmaniveau, is de uitwerking van beide niveaus in afzonderlijke deelrapporten opgenomen.

De analyse op programmaniveau beoogt de beoordeling van de cumulatieve effecten van het gehele ENA-programma. Er wordt uitgegaan van de volledige ontwikkeling van de 33 regionale bedrijventerreinen (worst case benadering op macroniveau). Het betreft dan alle gebieden die zijn vermeld en weerhouden in de beslissing van de Vlaamse regering van 23 april 2004. Voor de disciplines mobiliteit, lucht en geluid (en de daar gebruikte modelleringen) is in functie van de effectbespreking ook een scenario onderzocht waarin de drie zones voor locatie-onderzoeken (Zwaikom Ranst, Zolder-Lummen-Zuid en Genk-Zuid-Oost) niet worden ontwikkeld. De analyse op programmaniveau is uitgevoerd voor de disciplines mobiliteit, geluid, lucht, ecologie, landschap en water. Het onderzoek en de beoordeling van de milieueffecten werden op een voldoende wijze uitgevoerd in het plan-MER, op het geëigende niveau, zijnde het planniveau. Aan de hand van de analyse van het maximale programma op macroniveau worden in het plan-MER milderende maatregelen of aanbevelingen geformuleerd. Het accent ligt dan op de milderende effecten. In die zin zijn de voorgestelde maatregelen te begrijpen als aandachtspunten en onderzoeksvragen in functie van een verdere gebiedsgerichte analyse of beleidsaanbevelingen in functie van de globale ontwikkeling van het ganse Economisch Netwerk Albertkanaal.

De analyse op gebiedsgericht niveau (Zwaikom Ranst, Zolder-Lummen Zuid en Genk Zuid Oost) staat in functie van een locatie-onderzoek als mogelijke nieuwe bedrijventerreinen. De effectbeoordeling is uitgevoerd voor de receptoren mens, natuur en landschap. Per receptor wordt

er een onderscheid gemaakt tussen de effectgroepen direct ruimtebeslag, verstoringseffecten en netwerkeffecten. Het onderzoek van verschillende scenarioalternatieven (in functie van het vrijwaren van kwetsbare zones) en de beoordeling van de milieueffecten werden op een voldoende wijze uitgevoerd in het plan-MER, op het geëigende niveau, zijnde het planniveau en het eindrapport kan bijgevolg beschouwd worden als een volwaardig plan-MER.

Voor Zwaikom Ranst werd, in aanvulling op een passende beoordeling uit 2008 (toentertijd afgekeurd door het Agentschap Natuur en Bos), bijkomend onderzoek uitgevoerd. De resultaten van een grondwatermodellering en ecohydrologische effectanalyse, van een geluidsmodellering en van een vleermuisonderzoek werden verwerkt in het plan-MER (hoofdstuk 4.7). ANB gaf op 27 maart 2014 een advies inzake de passende beoordeling. Dit gunstig advies wordt in bijlage bij dit verslag gevoegd.

Voor Genk Zuid Oost werd een passende beoordeling opgemaakt. ANB gaf op 18 december 2013 aan akkoord te zijn met de passende beoordeling. Dit gunstig advies wordt in bijlage bij dit verslag gevoegd.

Voor Zolder-Lummen Zuid stelt de voortoets passende beoordeling dat het plan geen aanleiding geeft tot een betekenisvolle aantasting van de instandhouding van populaties van vleermuissoorten van de bijlage IV van de Habitatrictlijn. ANB gaf op 18 december 2013 haar akkoord voor deze conclusie.

Voor de gebieden die vandaag reeds als industriegebied bestemd zijn (Kaatsbeek N702, Ebema, Kapelleveld II en Hoogbuul) en waarvoor een herstructurering of inbreiding voorgesteld wordt, is de uitwerking meer algemeen gebeurd (effecten inzake direct ruimtebeslag, hinder en netwerken voor de drie receptoren mens, fauna en flora en landschap). Op basis van de effecten worden aandachtspunten opgesomd die doorwerken op niveau van de inrichting van het gebied en van de vergunningverlening.

Het plan-MER bevat een niet-technische samenvatting. Deze niet-technische samenvatting vormt een afzonderlijk leesbaar deel van het rapport dat de essentie van de overige delen beknopt weergeeft.

Besluit

Het milieueffectrapport heeft voldoende invulling gegeven aan de inhoudsvereisten en aan de opmerkingen die tijdens het overleg tussen de initiatiefnemer, het studiebureau, de administraties en de dienst Mer werden geformuleerd. Op basis van bovenstaande aftoetsing blijkt dat het MER alle inhoudelijke en vormelijke elementen bevat zoals bepaald door artikel 4.2.8 §1, 5° van het DABM. Het MER bevat voldoende informatie om het aspect milieu een volwaardige plaats te geven bij de besluitvorming.

Gelet op het feit dat voor het voorgenomen plan het m.e.r.-proces volledig en in overleg met de dienst Mer doorlopen werd en gelet op de toetsing van het voltooide plan-MER aan de richtlijnen, zoals voorgeschreven door artikel 4.2.10, §2 DABM, waarvan het resultaat hierboven is opgenomen, wordt het plan-MER voor het Economisch Netwerk Albertkanaal **goedgekeurd**.

20 juni 2014

Het afdelingshoofd,

Paul Van Snick
Algemeen directeur
Afdelingshoofd AMNEB

